

ระเบียบกรมฝนหลวงและการบินเกษตร
ว่าด้วยการดำเนินการอาสาสมัครฝนหลวง พ.ศ. ๒๕๖๑

โดยที่กรมฝนหลวงและการบินเกษตร ได้มีการคัดเลือกและแต่งตั้งตัวแทนภาคการเกษตร ภาคราชการ และภาคอุตสาหกรรม ตามความชำนาญเฉพาะสาขา เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุน การดำเนินงานของอาสาสมัครฝนหลวงให้เข้ามามีส่วนร่วมในการทำหน้าที่ช่วยเหลือและสนับสนุนภารกิจ ปฏิบัติการฝนหลวงในการส่งเสริมการเกษตรป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้ง รวมทั้งร่วมพัฒนาการให้บริการ ฝนหลวงให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน โดยเป็นการบูรณาการร่วมกันกับภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการเผยแพร่ความรู้ ถ่ายทอดเทคโนโลยี และประชาสัมพันธ์งานการปฏิบัติการฝนหลวงในรูปแบบของ อาสาสมัครฝนหลวงทั้งภาคเกษตรกรรม ภาคราชการ ภาคอุตสาหกรรม และภาคส่วนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น เพื่อให้ผู้ที่ได้รับคัดเลือกเป็นอาสาสมัครฝนหลวง สามารถปฏิบัติหน้าที่เป็นเครือข่ายให้กับกรมฝนหลวงและ การบินเกษตรตามวัตถุประสงค์ได้อย่างมีเอกภาพ และดำเนินการไปในแนวทางเดียวกัน จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมฝนหลวงและการบินเกษตร ว่าด้วยการดำเนินการ อาสาสมัครฝนหลวง พ.ศ. ๒๕๖๑”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบกรมฝนหลวงและการบินเกษตรว่าด้วยการดำเนินการอาสาสมัคร ฝนหลวง พ.ศ. ๒๕๕๘

ข้อ ๔ บรรดาระเบียบ คำสั่ง ข้อบังคับ หนังสือสั่งการ หรือประกาศใดๆ ในส่วนที่กำหนดไว้แล้ว ในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๕ ให้อธิบดีกรมฝนหลวงและการบินเกษตร เป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้ และให้มี อำนาจออกข้อบังคับและประกาศ กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข รวมทั้งวินิจฉัยตีความเพื่อปฏิบัติการ ให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ข้อ ๖ ในระเบียบนี้

“อาสาสมัครฝนหลวง” เรียกโดยย่อว่า “อสผล.” หมายความว่า บุคคลที่ได้รับการคัดเลือก ภายใต้อัตลักษณ์วิธีการและเงื่อนไขที่กรมฝนหลวงและการบินเกษตรกำหนด แบ่งออกเป็น ๒ ภาค ได้แก่

(๑) อาสาสมัครฝนหลวงภาคเกษตรกรรม ที่ต้องผ่านการอบรมหลักสูตรอาสาสมัคร ฝนหลวงแบบพื้นฐานทั่วไป

(๒) อาสาสมัครฝนหลวงภาคสนับสนุน ที่ผ่านการอบรมหลักสูตรอาสาสมัครฝนหลวงภาค สนับสนุน

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกกลุ่มอาสาสมัครฝนหลวง

“ศูนย์” หมายความว่า ศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงภาค

“ผู้อำนวยการศูนย์” หมายความว่า ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงภาค

“ภาคเกษตรกรรม” หมายความว่า เกษตรกรหรือผู้ประกอบการอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก

“ภาคสนับสนุน” หมายความว่า ผู้แทน บุคคล เจ้าหน้าที่ จากภาคราชการ ภาคอุตสาหกรรม และ ภาคอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๗ “ออสפל.” สามารถแต่งเครื่องแบบ ออสפל. และประดับเครื่องหมาย หรือตราสัญลักษณ์
ในวาระการประชุมประจำปี หรือวาระสำคัญต่างๆ ของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร ตามแบบแนบท้าย
ระเบียบนี้

ข้อ ๘ บุคคลที่อาจได้รับการคัดเลือกให้เข้ารับการฝึกอบรมเป็น ออสפל. ต้องมีคุณสมบัติ
ดังต่อไปนี้

- (๑) สัญชาติไทย และมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์
- (๒) มีชื่อในทะเบียนบ้านหรืออาศัยอยู่ในอำเภอที่ประสงค์จะเป็น ออสפל. ไม่น้อยกว่าหกเดือน
- (๓) สมัครงใจและเสียสละเพื่อช่วยเหลือการดำเนินงานของ ออสפל.
- (๔) มีความประพฤติอยู่ในกรอบศีลธรรมอันดี ได้รับความไว้วางใจและยกย่องจากประชาชน
- (๕) มีเวลาให้กับการทำงานในบทบาทของ ออสפל.

ข้อ ๙ การคัดเลือกบุคคลตามข้อ ๘ ให้กรมฝนหลวงและการบินเกษตร ดำเนินการจัดให้มี
ออสפל. ในแต่ละท้องที่อำเภอละไม่น้อยกว่าสองคน และเป็นผู้ที่ไม่เคยผ่านการฝึกอบรมในหลักสูตรที่กรมฝนหลวง
และการบินเกษตรกำหนด หรือเคยฝึกอบรมหลักสูตรที่กรมฝนหลวงและการบินเกษตรกำหนดมาแล้วไม่น้อย
กว่า ๕ ปี โดยให้คณะกรรมการบริหารงานอาสาสมัครฝนหลวง หรือศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงภาคร่วมกับจังหวัด
ดำเนินการคัดเลือกจากบุคคลที่มีคุณสมบัติตามข้อ ๘

ข้อ ๑๐ ให้ผู้อำนวยการศูนย์สนับสนุนการจัดการให้ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกเพื่อเป็น ออสפל.
เข้ารับการฝึกอบรมตามหลักสูตรที่กรมฝนหลวงและการบินเกษตรกำหนด

ข้อ ๑๑ ให้ผู้อำนวยการศูนย์ออกใบประกาศนียบัตรให้แก่ผู้ผ่านการฝึกอบรมตามข้อ ๑๐
และผ่านการประเมินความรู้ความสามารถตามหลักสูตรที่กรมฝนหลวงและการบินเกษตรกำหนด

ข้อ ๑๒ ให้ผู้อำนวยการศูนย์ดำเนินการขึ้นทะเบียนบุคคลตามข้อ ๑๑ เป็น ออสפל. พร้อมออกบัตร
ประจำตัวเป็น ออสפל. ตามที่กรมฝนหลวงและการบินเกษตรกำหนด

ข้อ ๑๓ ให้มีประธาน ออสפל. จังหวัดละ ๑ คน และรองประธาน จังหวัดละ ๑ คน โดยมีวาระ
การดำรงตำแหน่งไม่เกิน ๒ ปี

ทั้งนี้ ให้ผู้อำนวยการศูนย์เป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบในการเพิ่ม หรือลดจำนวน ออสפל.
ในจังหวัดที่รับผิดชอบได้

ข้อ ๑๔ ออสפל. สิ้นสุดสภาพเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (๔) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๕) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือถูกจำคุกวันแต่เป็นโทษสำหรับความผิดโดยประมาทหรือ
ความผิดลหุโทษ

(๖) ผู้อำนวยการศูนย์มีคำสั่งให้พ้นสภาพ หากปรากฏผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงว่า ออสפל.
ผู้นั้นไม่รักษาจรรยาบรรณของ ออสפל. หรือมีความประพฤติเสียหายที่อาจนำมาซึ่งความเสื่อมเสียศักดิ์ศรีของ ออสפל.

ข้อ ๑๕ ออสפל. มีบทบาทและหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) ปฏิบัติตามนโยบายของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร
- (๒) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานหรือโครงการของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร จัดการรณรงค์

และให้ความรู้เกี่ยวกับการกิจปฏิบัติการฝนหลวงตามแนวทางที่กรมฝนหลวงและการบินเกษตรกำหนด

(๓) ประสานงาน ช่วยเหลือ และให้ข้อเสนอแนะแก่กรมฝนหลวงและการบินเกษตร รวมทั้งหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาภัยแล้งและภัยพิบัตินั้น

(๔) ปฏิบัติหน้าที่ตามคู่มือการดำเนินงานอาสาสมัครฝนหลวง และขั้นตอนการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วมดังต่อไปนี้

(ก) สำรวจความต้องการบริการฝนหลวง โดยกำหนดงานเป็นเครือข่ายภายใต้กลุ่มภารกิจ ในด้านการเกษตรและอื่นๆ และรายงานข้อมูลมายังศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงภาค หรือกรมฝนหลวงและการบินเกษตร

(ข) รวบรวมข้อมูลปริมาณน้ำฝนในพื้นที่ที่รับผิดชอบ และรายงานทางช่องทางติดต่อสื่อสารต่างๆ ภายใต้การดำเนินงานเป็นเครือข่ายจังหวัดและภาค หรือประสานงานกับศูนย์โดยตรงเพื่อใช้ประกอบการวางแผนและประเมินผลการปฏิบัติงานฝนหลวง

(ค) ร่วมปฏิบัติการฝนหลวงเป็นครั้งคราว ตามความเหมาะสมและสมัครใจกรณีเกิดภาวะภัยแล้ง ได้แก่ การกำหนดแผนงานระยะยาว แผนงานประจำปี ร่วมให้ความคิดเห็นในการปฏิบัติการประจำวัน ร่วมประเมินการปฏิบัติการในจังหวัดของสมาชิก

ข้อ ๑๖ อสฝล. มีสิทธิที่จะได้รับประโยชน์ตามที่กรมฝนหลวงและการบินเกษตรกำหนด โดยเป็นไปตามที่มีกฎหมายระเบียบหรือข้อบังคับของทางราชการกำหนดไว้

ข้อ ๑๗ อาสาสมัครฝนหลวง ควรปฏิบัติหน้าที่โดยรักษาระยาบรรณ ดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจ เสียสละ ซื่อสัตย์ สุจริต ตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนด

(๒) ไม่เรียกร้องหรือแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตนโดยอาศัยตำแหน่งหรือบทบาทหน้าที่

(๓) ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม ในการดำเนินงาน และรักษาความสามัคคีในหมู่คณะ

(๔) ดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ที่ระเบียบกำหนด โดยต้องปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการอย่างเคร่งครัด

ประกาศ ณ วันที่ ๒ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๑

(นายสรสิทธิ์ กิตติมณฑล)

อธิบดีกรมฝนหลวงและการบินเกษตร

แบบบัตรประจำตัวอาสาสมัครผนหลวง

(ด้านหน้า)

๔.๕ ซม.

๔.๕ ซม.

อาสาสมัครผนหลวง
เลขที่.....

รูปถ่าย
๒.๕x๓ ซม.

ชื่อ.....
ที่อยู่.....
.....
เลขประจำตัวประชาชน.....
.....
ตำแหน่ง.....
ลายมือชื่อ..... ผู้ออกบัตร
วันออกบัตร.....

๔.๕ ซม.

(ด้านหลัง)

บัตรประจำตัวอาสาสมัครผนหลวง

กรมผนหลวงและการบินเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เครื่องแบบอาสาสมัครพลวง

เสื้อยืดคอปกสีโอโรส มีเครื่องหมายตราสัญลักษณ์กรมพลวงและการบินเกษตร ได้ตราสัญลักษณ์กรมพลวงและการบินเกษตรมีอักษรคำว่า “อาสาสมัครพลวง”

การนำตราสัญลักษณ์กรมพลวงและการบินเกษตรไปใช้ในกิจการอื่น ต้องได้รับอนุญาตจากกรมพลวงและการบินเกษตรก่อน

การฝึกอบรม: หลักสูตรอาสาสมัครฝนหลวงแบบพื้นฐานทั่วไป (ภาคเกษตรกรรม)		
วัตถุประสงค์: ๑. เพื่อให้อาสาสมัครฝนหลวงมีความรู้ ความเข้าใจในโครงการพระราชดำริฝนหลวง และความรู้พื้นฐานของการปฏิบัติการฝนหลวง การบริการฝนหลวงในพื้นที่รับผิดชอบและให้ความรู้แก่ชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๒. เพื่อเสริมสร้างเครือข่ายอาสาสมัครฝนหลวง ให้มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครฝนหลวงในการมีส่วนร่วมสนับสนุนการปฏิบัติการฝนหลวงของศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงภาค ๓. เพื่อสร้างการมีส่วนร่วม และการประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐ การทำงานเป็นเครือข่ายของอาสาสมัครฝนหลวงภาค		
ระยะเวลาดำเนินการ: จำนวน ๓ วัน		
หัวข้อวิชา	รายละเอียด	วิธีการ
๑.	ชื่อวิชา: โครงการพระราชดำริฝนหลวงและความรู้พื้นฐานของการปฏิบัติการฝนหลวง	บรรยาย และการอภิปราย
๒.	ชื่อวิชา: กิจกรรมสัมพันธ์และหน้าที่ของผู้นำเกษตรกร	บรรยาย และการฝึกปฏิบัติ
๓.	ชื่อวิชา: การดำเนินงานของเครือข่ายและบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครฝนหลวง	บรรยาย และการอภิปราย
๔.	ชื่อวิชา: การปฏิบัติการฝนหลวงตามนโยบายที่ภาครัฐหรือกรมฝนหลวงและการบินเกษตรกำหนด	บรรยาย และการอภิปราย
๕.	ชื่อวิชา: การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร	บรรยาย และการอภิปราย
๖.	ชื่อวิชา: การอนุรักษ์ดินและน้ำ	บรรยาย และการอภิปราย
๗.	ชื่อวิชา: อุตุนิยมวิทยาเบื้องต้นและการพยากรณ์อากาศ	บรรยาย และการอภิปราย

หมายเหตุ: ๑. การจัดอบรมในแต่ละโครงการสามารถเพิ่มเติม เปลี่ยนแปลงรายวิชาตามที่กรมฝนหลวงและการบินเกษตรกำหนด

๒. พักรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม ๑๐:๓๐ - ๑๐:๔๕ น. และ ๑๕:๐๐ - ๑๕:๑๕ น.

๓. พักรับประทานอาหารกลางวัน ๑๒:๐๐ - ๑๓:๐๐ น.

หลักสูตรอาสาสมัครฝนหลวงแบบพื้นฐานทั่วไป (ภาคเกษตรกรรม) ประกอบด้วย ๗ รายวิชา ได้แก่

๑. ชื่อวิชา: กิจกรรมสัมพันธ์และหน้าที่ของผู้นำเกษตรกร

ขอบเขตวิชา: เป็นกิจกรรมเพื่อละลายพฤติกรรมและสร้างความคุ้นเคยให้ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมฯ การเตรียมความพร้อมในการทำงานเป็นทีม การทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ กิจกรรมการทำงานเป็นทีม และบทบาทหน้าที่ของผู้นำ

วิธีการ: บรรยาย และการฝึกปฏิบัติ

วิทยากร: จากภาคราชการ ภาคเอกชน ร่วมกับเจ้าหน้าที่ของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร

๒. ชื่อวิชา: โครงการพระราชดำริฝนหลวงและความรู้พื้นฐานของการปฏิบัติการฝนหลวง

ขอบเขตวิชา: เพื่อให้ทราบถึงประวัติความเป็นมาของโครงการพระราชดำริฝนหลวง สถานการณ์ภัยธรรมชาติของประเทศ พระบรมราโชบายในการปฏิบัติการฝนหลวง แผนการปฏิบัติการฝนหลวงประจำปี การปฏิบัติการฝนหลวงตามตำราฝนหลวงพระราชทาน

วิธีการ: บรรยาย และการอภิปราย

วิทยากร: เจ้าหน้าที่ของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร

๓. ชื่อวิชา: การดำเนินงานของเครือข่ายและบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครฝนหลวง

ขอบเขตวิชา: เพื่อให้ทราบถึงบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครฝนหลวง ในการทำหน้าที่ช่วยเหลือและสนับสนุนภารกิจปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อส่งเสริมการเกษตร ป้องกันและแก้ไขภัยแล้งให้แก่ประชาชน รวมทั้งร่วมพัฒนาการให้บริการฝนหลวงให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน และการพัฒนาเครือข่ายอาสาสมัครฝนหลวง

วิธีการ: บรรยาย และการอภิปราย

วิทยากร: เจ้าหน้าที่ของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร

๔. ชื่อวิชา: การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร

ขอบเขตวิชา: การติดต่อสื่อสารเพื่อการขอรับบริการฝนหลวงและสนับสนุนภารกิจปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อส่งเสริมการเกษตร รูปแบบการประชาสัมพันธ์ภารกิจฝนหลวงชุมชน

วิธีการ: บรรยาย และการอภิปราย

วิทยากร: เจ้าหน้าที่ของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร

๕. ชื่อวิชา: การอนุรักษ์ดินและน้ำ

ขอบเขตวิชา: การบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรและการเพาะปลูก การวางแผนการปลูกและการใช้น้ำของพืช และการอนุรักษ์ป่าไม้

วิธีการ: บรรยาย และการอภิปราย

วิทยากร: จากภาคราชการ ภาคเอกชน ร่วมกับเจ้าหน้าที่ของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร

๖. ชื่อวิชา: อุตุนิยมวิทยาเบื้องต้นและการพยากรณ์อากาศ

ขอบเขตวิชา: ความรู้ด้านอุตุนิยมวิทยา วัฏจักรน้ำ การดูลักษณะเมฆที่เหมาะสมสำหรับการปฏิบัติการฝนหลวง เกณฑ์ฝนตก การวัดน้ำฝนอย่างง่าย การพยากรณ์อากาศประจำวัน/ประจำสัปดาห์ของกรมอุตุนิยมวิทยา และการตรวจวัดกลุ่มฝนด้วยเรดาร์ตรวจอากาศ

วิธีการ: บรรยาย และการอภิปราย

วิทยากร: จากภาคราชการ ภาคเอกชน ร่วมกับเจ้าหน้าที่ของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร

๗. ชื่อวิชา: การปฏิบัติการฝนหลวงตามนโยบายที่ภาครัฐหรือกรมฝนหลวงและการบินเกษตรกำหนด

ขอบเขตวิชา: ศึกษา เรียนรู้ กรอบแนวทางการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง ตามนโยบายที่รัฐบาล กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือที่กรมฝนหลวงและการบินเกษตร กำหนด เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานเชิงบูรณาการ สามารถนำองค์ความรู้ไปถ่ายทอดขยายผลและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องภายในหน่วยงานหรือชุมชนของตนเองต่อไป

วิธีการ: บรรยาย และการอภิปราย

วิทยากร: จากภาคราชการ และเจ้าหน้าที่กรมฝนหลวงและการบินเกษตร

การฝึกอบรม: หลักสูตรอาสาสมัครผนหลวงแบบเพิ่มประสิทธิภาพ (Workshop) (ภาคเกษตรกรรม)		
วัตถุประสงค์: ๑. เพื่อพัฒนาอาสาสมัครผนหลวงให้สามารถเป็นผู้แทนอาสาสมัครผนหลวงในระดับอำเภอ และระดับจังหวัดได้ ๒. เพื่อให้เกิดความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผู้แทนอาสาสมัครผนหลวง ในการมีส่วนร่วมสนับสนุนการปฏิบัติการผนหลวงของศูนย์ปฏิบัติการผนหลวงภาค ๓. เพื่อให้ผู้แทนอาสาสมัครผนหลวงมีความรู้ ความเข้าใจในภารกิจปฏิบัติการผนหลวง การให้บริการผนหลวงในพื้นที่รับผิดชอบ และสามารถนำไปถ่ายทอดให้ความรู้แก่ชุมชนได้อย่างถูกต้อง ๔. เพื่อสร้างการมีส่วนร่วม การสร้างเครือข่าย ภาวะผู้นำ และการทำงานเป็นทีมของอาสาสมัครผนหลวงภาค		
เกณฑ์การคัดเลือกผู้เข้าร่วมโครงการ: ๑. ผู้เข้ารับการอบรมต้องเป็นผู้ที่ผ่านการฝึกอบรม “หลักสูตรอาสาสมัครผนหลวงแบบพื้นฐานทั่วไป” มาก่อน ๒. ผู้เข้ารับการอบรมต้องเป็นผู้แทนอาสาสมัครผนหลวงระดับอำเภอเป็นอย่างน้อย		
ระยะเวลาดำเนินการ: จำนวน ๓ วัน		
หัวข้อวิชา	รายละเอียด	วิธีการ
๑.	ชื่อวิชา: ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติการผนหลวง	บรรยาย และการฝึกปฏิบัติ
๒.	ชื่อวิชา: บทบาทหน้าที่ของผู้แทนอาสาสมัครผนหลวงในการสนับสนุนการปฏิบัติการผนหลวง	บรรยาย และการฝึกปฏิบัติ
๓.	ชื่อวิชา: การพัฒนาเครือข่ายอาสาสมัครผนหลวง	บรรยาย อภิปราย และการฝึกปฏิบัติ
๔.	ชื่อวิชา: การปฏิบัติการผนหลวงตามนโยบายที่ภาครัฐหรือกรมผนหลวงและการбинเกษตรกำหนด	บรรยาย และการอภิปราย
๕.	ชื่อวิชา: ระบบรายงานและการสื่อสารข้อมูล	บรรยาย และการอภิปราย
๖.	การศึกษาดูงานฯ	บรรยาย และการศึกษาดูงาน

หมายเหตุ: ๑. การจัดอบรมในแต่ละโครงการสามารถเพิ่มเติม เปลี่ยนแปลงรายวิชาตามที่กรมผนหลวงและการ_binเกษตรกำหนด

๒. พักรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม ๑๐:๓๐ - ๑๐:๔๕ น. และ ๑๕:๐๐ - ๑๕:๑๕ น.

๓. พักรับประทานอาหารกลางวัน ๑๒:๐๐ - ๑๓:๐๐ น.

หลักสูตรอาสาสมัครฝนหลวงแบบเพิ่มประสิทธิภาพ (Workshop) ประกอบด้วย ๖ รายวิชา ได้แก่

๑. ชื่อวิชา: ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติการฝนหลวง

ขอบเขตวิชา: ความรู้ด้านอุตุนิยมวิทยา การดูลักษณะเมฆที่เหมาะสมสำหรับการปฏิบัติการฝนหลวง การปฏิบัติการฝนหลวงในช่วงฤดูแล้งและฤดูฝน การวางแผน ติดตามและการประเมินผลการปฏิบัติการฝนหลวง เงื่อนไขที่เกื้อหนุนและสนับสนุนการปฏิบัติการฝนหลวงให้ประสบผลสำเร็จ ข้อจำกัดของการปฏิบัติการฝนหลวง ได้แก่ ลักษณะภูมิอากาศ และลักษณะภูมิประเทศ

วิธีการ: บรรยาย และการอภิปราย

วิทยากร: เจ้าหน้าที่ของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร

๒. ชื่อวิชา: บทบาทหน้าที่ของผู้แทนอาสาสมัครฝนหลวงในการสนับสนุนการปฏิบัติการฝนหลวง

ขอบเขตวิชา: กิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ของผู้แทนอาสาสมัครฝนหลวง การเตรียมความพร้อมและกิจกรรมในการทำงานเป็นทีม การพัฒนาการเป็นผู้นำ บทบาทและหน้าที่ของผู้แทนอาสาสมัครฝนหลวงในการสนับสนุนการปฏิบัติการฝนหลวง

วิธีการ: บรรยาย และการฝึกปฏิบัติ

วิทยากร: จากภาคเอกชน ร่วมกับเจ้าหน้าที่ของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร

๓. ชื่อวิชา: การพัฒนาเครือข่ายอาสาสมัครฝนหลวง

ขอบเขตวิชา: บทบาทและความสำคัญของผู้แทนอาสาสมัครฝนหลวงกับการพัฒนาเครือข่ายฯ แนวทางในการพัฒนาเครือข่ายอาสาสมัครฝนหลวง

วิธีการ: บรรยาย อภิปราย และการฝึกปฏิบัติ

วิทยากร: จากภาคเอกชน

๔. ชื่อวิชา: ระบบรายงานและการสื่อสารข้อมูล

ขอบเขตวิชา: การรายงานข้อมูลเพื่อสนับสนุนการวางแผน และการประเมินผลการปฏิบัติการฝนหลวง การติดต่อสื่อสารเพื่อการขอรับบริการฝนหลวงและสนับสนุนภารกิจปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อส่งเสริมการเกษตร รูปแบบการประชาสัมพันธ์ภารกิจฝนหลวงชุมชน

วิธีการ: บรรยาย และการอภิปราย

วิทยากร: เจ้าหน้าที่ของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร

๕. ชื่อวิชา: การศึกษาดูงานฯ

ขอบเขตวิชา: เป็นการศึกษาดูงานการปฏิบัติการฝนหลวงประจำวัน สถานีเรดาร์ตรวจอากาศฝนหลวง ศูนย์ข้อมูลการตรวจสภาพอากาศของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร การร่วมกิจกรรมสำคัญของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร

วิธีการ: บรรยาย และการศึกษาดูงาน ณ สถานที่จริง

วิทยากร: เจ้าหน้าที่ของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร

๖. ชื่อวิชา: การปฏิบัติการฝนหลวงตามนโยบายที่ภาครัฐหรือกรมฝนหลวงและการบินเกษตรกำหนด

ขอบเขตวิชา: ศึกษา เรียนรู้ กรอบแนวทางการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง ตามนโยบายที่รัฐบาล กระทรวง เกษตรและสหกรณ์ หรือที่กรมฝนหลวงและการบินเกษตรกำหนด เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานเชิงบูรณาการ สามารถนำองค์ความรู้ไปถ่ายทอดขยายผลและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องภายในหน่วยงาน หรือชุมชนของตนเองต่อไป

วิธีการ: บรรยาย และการอภิปราย

วิทยากร: จากภาครัฐราชการ และเจ้าหน้าที่กรมฝนหลวงและการบินเกษตร

การฝึกอบรม: หลักสูตรอาสาสมัครฝนหลวงภาคสนับสนุน		
วัตถุประสงค์: ๑. เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจในโครงการพระราชดำริฝนหลวง และความรู้พื้นฐานของการปฏิบัติการฝนหลวง การบริการฝนหลวงในพื้นที่รับผิดชอบและบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครฝนหลวงภาคสนับสนุน ๒. เพื่อสร้างความเข้าใจในการบริหารจัดการน้ำในชุมชน เขตอุตสาหกรรม และสนับสนุนการปฏิบัติการฝนหลวง ๓. เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการแหล่งน้ำในพื้นที่ และการประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐ การทำงานเป็นเครือข่ายของอาสาสมัครฝนหลวงภาคสนับสนุน		
ระยะเวลาดำเนินการ: จำนวน ๒ วัน		
หัวข้อวิชา	รายวิชา	วิธีการ
๑.	ชื่อวิชา: โครงการพระราชดำริฝนหลวงและความรู้พื้นฐานของการปฏิบัติการฝนหลวง	บรรยาย และการอภิปราย
๒.	ชื่อวิชา: การดำเนินงานของเครือข่ายและบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครฝนหลวง	บรรยาย และการอภิปราย
๓.	ชื่อวิชา: อุดุนิยมวิทยาเบื้องต้น การพยากรณ์อากาศ และปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติการฝนหลวง	บรรยาย และการอภิปราย
๔.	ชื่อวิชา: กิจกรรมสัมพันธ์	บรรยาย และการฝึกปฏิบัติ/แบ่งกลุ่ม
๕.	ชื่อวิชา: การบริหารจัดการน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และอุตสาหกรรม	บรรยาย เสวนา และการอภิปราย
๖.	ชื่อวิชา: การศึกษาดูงานฯ	บรรยาย และการศึกษาดูงาน

หมายเหตุ: ๑. การจัดอบรมในแต่ละโครงการสามารถเพิ่มเติม เปลี่ยนแปลงรายวิชาตามที่กรมฝนหลวง และการบินเกษตรกำหนด

๒. พักรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม ๑๐:๓๐ - ๑๐:๔๕ น. และ ๑๕:๐๐ - ๑๕:๑๕ น.

๓. พักรับประทานอาหารกลางวัน ๑๒:๐๐ - ๑๓:๐๐ น.

หลักสูตรอาสาสมัครฝนหลวงภาคภาคสนับสนุน ประกอบด้วย ๖ รายวิชา ได้แก่

๑. ชื่อวิชา: โครงการพระราชดำริฝนหลวงและความรู้พื้นฐานของการปฏิบัติการฝนหลวง

ขอบเขตวิชา: เพื่อให้ทราบถึงประวัติความเป็นมาของโครงการพระราชดำริฝนหลวง สถานการณ์ภัยธรรมชาติของประเทศ พระบรมราโชบายในการปฏิบัติการฝนหลวง การปฏิบัติการฝนหลวงตามตำราฝนหลวงพระราชทาน แผนการปฏิบัติการฝนหลวงประจำปี

วิธีการ: บรรยาย และการอภิปราย

วิทยากร: เจ้าหน้าที่ของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร

๒. ชื่อวิชา: การดำเนินงานของเครือข่ายและบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครฝนหลวง

ขอบเขตวิชา: เพื่อให้ทราบถึงบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครฝนหลวงและผู้นำอาสาสมัครฝนหลวง การเตรียมความพร้อมในการทำงานเป็นทีมร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ และการทำหน้าที่ช่วยเหลือสนับสนุนภารกิจปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อส่งเสริมการเกษตร ป้องกันและแก้ไขภัยแล้งให้แก่ประชาชน รวมทั้งร่วมพัฒนาการให้บริการฝนหลวงให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน โดยการพัฒนาเครือข่ายอาสาสมัครฝนหลวง

วิธีการ: บรรยาย และการอภิปราย

วิทยากร: เจ้าหน้าที่ของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร

๓. ชื่อวิชา: อุดุนิยมวิทยาเบื้องต้น การพยากรณ์อากาศ และปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติการฝนหลวง

ขอบเขตวิชา: ความรู้ด้านอุตุนิยมวิทยา วัฏจักรน้ำ การดูลักษณะเมฆที่เหมาะสมสำหรับการปฏิบัติการฝนหลวง ในช่วงฤดูแล้งและฤดูฝน การวางแผน ติดตามและการประเมินผลการปฏิบัติการฝนหลวง เจ็อนไซท์ที่เก็อหนุนและสนับสนุนการปฏิบัติการฝนหลวงให้ประสบผลสำเร็จ ข้อจำกัดของการปฏิบัติการฝนหลวง ได้แก่ ลักษณะภูมิอากาศ และลักษณะภูมิประเทศ

วิธีการ: บรรยาย และการอภิปราย

วิทยากร: จากภาคราชการ ภาคเอกชน ร่วมกับเจ้าหน้าที่ของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร

๔. ชื่อวิชา: กิจกรรมสัมพันธ์

ขอบเขตวิชา: เป็นกิจกรรมเพื่อละลายพฤติกรรมและสร้างความคุ้นเคยให้ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมฯ การเตรียมความพร้อมในการทำงานเป็นทีม การทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ กิจกรรมการทำงานเป็นทีม และบทบาทหน้าที่ของผู้นำ

วิธีการ: บรรยาย และการฝึกปฏิบัติ/แบ่งกลุ่ม

วิทยากร: จากภาคราชการ ภาคเอกชน ร่วมกับเจ้าหน้าที่ของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร

๕. ชื่อวิชา: การบริหารจัดการน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และอุตสาหกรรม

ขอบเขตวิชา: การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เสวนาระหว่างหน่วยงานเพื่อวางแผนการเพาะปลูกและการบริหารจัดการความต้องการใช้น้ำ ในระดับภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน ชุมชน และอุตสาหกรรม เพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภค และอุตสาหกรรม ส่งผลให้การบริหารจัดการน้ำในพื้นที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

วิธีการ: บรรยาย เสวนา และการอภิปราย

วิทยากร: จากภาคราชการ รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชน ร่วมกับเจ้าหน้าที่กรมฝนหลวงและการบินเกษตร

๖. ชื่อวิชา: การศึกษาดูงานฯ

ขอบเขตวิชา: เป็นการศึกษาดูงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ เช่น กรมชลประทาน การประปา การใช้น้ำภาคอุตสาหกรรม หรือการศึกษาดูงานการปฏิบัติการฝนหลวงในพื้นที่ สถานีเรดาร์ตรวจอากาศฝนหลวง ศูนย์ข้อมูลการตรวจสภาพอากาศของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร การร่วมกิจกรรมสำคัญของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร

วิธีการ: บรรยาย และการศึกษาดูงาน ณ สถานที่จริง

วิทยากร: เจ้าหน้าที่ของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร